

EUROPEJSKI INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH

NIEZALEŻNY ORGAN UE DS.
OCHRONY DANYCH

SPRAWOZDANIE ROCZNE

2021
STRESZCZENIE

Szczegółowe informacje na temat EIOD można znaleźć w portalu edps.europa.eu

Na stronie EIOD można także [zaprenumerować](#) nasz newsletter.

Waterford, Irlandia – Bruksela, Belgia: Trilateral Research Ltd, Vrije Universiteit Brussel, 2022 r.

© Projekt i zdjęcia: Trilateral Research Ltd, EIOD & Unia Europejska

© Unia Europejska, 2022 r.

Powielanie jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

W przypadku wykorzystywania lub powielania zdjęć lub innych materiałów, które nie są objęte prawami autorskimi Europejskiego Inspektora Ochrony Danych, należy zwrócić się o zgodę bezpośrednio do właścicieli praw autorskich.

PDF ISBN 978-92-9242-794-8 ISSN 1831-0583 doi: 10.2804/552129 QT-AB-22-001-PL-N

HTML ISBN 978-92-9242-766-5 ISSN 1831-0583 doi: 10.2804/37202 QT-AB-22-001-PL-Q

WPROWADZENIE

Gdy przedstawiałem [uwagi końcowe](#) na konferencji „Computers, Data Protection and Privacy” w styczniu 2021 r., w obecności uczestników wyraziłem nadzieję. Wierzyłem, że wyjdziemy z samotności lockdownów ze wspólnym doświadczeniem wzajemnego przewyciężenia tego kryzysu; że solidarność, która była naszym udziałem, wzmocni nasze społeczeństwo; oraz że to wspólne przeżycie będzie wykorzystane w naszych działaniach w przyszłości.

Gdy piszę te słowa i próbuję odnieść się do minionego roku, trudno nie myśleć o tym, co się dzieje teraz. Podobnie jak podczas pandemii, w czasie okrutnej wojny widzimy, że solidarność zbliża ludzi i pomaga nam przetrwać ten mroczny czas.

Nieprzypadkowo solidarność jest jednym z głównych filarów [strategii EIOD na lata 2020–2024](#). Jestem dumny, że w 2021 r. za naszymi słowami poszły działania. Nadzór, który sprawujemy nad instytucjami, organami i jednostkami organizacyjnymi UE (instytucje UE), opiera się na głębokim przekonaniu, że wysoki poziom zgodności unijnych organów publicznych z przepisami prawa jest niezbędnym warunkiem ich skuteczności. Skuteczna administracja polega na poszanowaniu nadrzędności prawa i działaniu na podstawie prawa, a nie na jego obrzeżach.

EIOD zdecydowanie wspiera instytucje UE w tych dążeniach. Z zadowoleniem zauważamy – w ramach zdalnych kontroli, wytycznych i szkoleń – że w przypadku środków zwalczania pandemii ogólny poziom zgodności z zasadami ochrony danych jest wysoki.

[Decyzję EIOD](#), aby nakazać Europolowi usunięcie zbiorów danych niezwiązanych w żaden sposób z działalnością przestępczą, należy postrzegać w kontekście poszanowania przez nas nadrzędności prawa oraz zaawansowanych mechanizmów kontroli i równowagi. EIOD pragnie, aby instytucje UE były silne. Ich siła może być jednak oparta wyłącznie na pełnej zgodności z mandatem powierzonym im przez unijnego prawodawcę. Żadna inna podstawa nie daje rezultatów w długiej perspektywie.

W obszarze doradztwa w zakresie polityki, którego przykłady można znaleźć w sprawozdaniu rocznym za 2021 r., nasze działania są widoczne w opiniach dotyczących inicjatyw legislacyjnych mających wpływ na ochronę danych osobowych osób fizycznych, np. [aktu o usługach cyfrowych](#) lub [aktu o rynkach cyfrowych](#). Podstawą naszych opinii jest przekonanie, że dane powstające w Europie przekładają się na wartość

dla europejskich przedsiębiorstw i mieszkańców oraz są przetwarzane z poszanowaniem europejskich wartości – to służy bezpieczeństwu cyfrowemu w przyszłości.

EIOD zawsze był instytucją, która spogląda poza otoczenie unijnych instytucji. Zależy nam na powodzeniu UE w obszarze praw podstawowych do prywatności i ochrony danych. Jeśli chodzi o dalszą perspektywę, uważamy, że skuteczne wdrożenie RODO jest także naszym obowiązkiem i dlatego wciąż aktywnie uczestniczymy w pracach Europejskiej Rady Ochrony Danych. Świadczą o tym inicjatywy, które zaproponowaliśmy lub w których uczestniczyliśmy.

Unię Europejską postrzegamy przede wszystkim jako wspólnotę połączoną wartościami, a nie odgrodzoną granicami. To przekonanie jest dla EIOD motywacją do dalszych działań.

Mamy nadzieję, że przyjmie się ono szerzej w całej Unii Europejskiej.

Sprawozdanie roczne za 2021 r. dedykuję pracownikom EIOD, którym serdecznie dziękuję za ich pracę.

Wojciech Wiewiórowski

Europejski Inspektor Ochrony Danych

**NAJWAŻNIEJSZE
ZAGADNIENIA W 2021 R.**

W tym rozdziale przedstawiono główne działania i osiągnięcia EIOD w 2021 r.

1.1.

Międzynarodowe przekazywanie danych osobowych

W następstwie [wyroku](#) Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie Schrems II EIOD prowadził i wszczynał różne działania i inicjatywy w ramach swojej strategii dotyczącej instytucji, organów i jednostek organizacyjnych UE (instytucje UE) służącej zapewnieniu zgodności z wyrokiem w sprawie Schrems II ([strategia EIOD na rzecz zgodności z wyrokiem Schrems II](#)), opublikowanej dnia 29 października 2020 r.

Celem strategii jest zapewnienie i monitorowanie zgodności unijnych instytucji z wyrokiem dotyczącym przekazywania danych osobowych poza UE i Europejski Obszar Gospodarczy (EOG), zwłaszcza do Stanów Zjednoczonych. W ramach strategii prowadzimy trzy rodzaje działań: postępowania; zezwolenia i działania doradcze; oraz udzielanie ogólnych wskazówek, aby pomagać instytucjom w wykonywaniu ich obowiązku w zakresie rozliczalności.

W szczególności, w maju 2021 r. rozpoczęliśmy [dwa postępowania](#): jedno dotyczy usług w chmurze realizowanych przez Amazon Web Services i Microsoft na podstawie umów Cloud II z instytucjami UE, a drugie – stosowania oprogramowania Microsoft Office 365 przez Komisję Europejską. Poprzez te postępowania EIOD pragnie pomóc instytucjom UE lepiej przestrzegać zasad ochrony danych podczas negocjowania umów z dostawcami usług.

Dodatkowo wydaliśmy kilka decyzji w sprawie przekazywania danych osobowych do państw niebędących członkami UE/EOG. Podstawą naszych decyzji jest ocena, czy narzędzia, które dana instytucja UE zamierza stosować do przekazywania danych osobowych poza UE/EOG, zapewniają zasadniczo równoważny stopień ochrony danych osobowych osób fizycznych w porównaniu z ochroną w UE/EOG.

Więcej informacji o pracach EIOD w zakresie przekazywania danych osobowych znajduje się w rozdziale 3 część 1: Przekazywanie danych osobowych do państw niebędących członkami UE/EOG, a także w rozdziale 3 część 6: Postępowania EIOD.

1.2.

Pandemia COVID 19 a ochrona danych: kontynuacja działań

Przez cały rok 2021 EIOD w dalszym ciągu monitorował pandemię COVID 19 i jej wpływ na ochronę danych w ramach specjalnej [grupy zadaniowej ds. COVID 19](#), którą utworzył w 2020 r. Będąc organem ochrony danych dla instytucji UE, a także pracodawcą, sporządzaliśmy wytyczne oraz prowadziliśmy inne inicjatywy w celu wsparcia unijnych instytucji w działaniach związanych z przetwarzaniem danych w tym okresie.

Instytucje UE opracowały strategie powrotu do biur, a my w dniu 9 sierpnia 2021 r. opublikowaliśmy wytyczne pt. „[Return to the Workplace and EUIs’ screening of COVID immunity or infection status](#)” (Powrót do miejsca pracy i badania przesiewowe w kierunku COVID-19 lub statusu zakażenia). Nasze wytyczne zawierają zalecenia dotyczące różnych spraw, takich jak możliwe wykorzystanie przez unijne instytucje wyników testów antygenowych na koronawirusa, wykorzystanie statusu zaszczepienia pracowników i unijne zaświadczenia COVID.

Dynamiczny przebieg pandemii oznacza, że instytucje UE muszą ciągle dostosowywać swoje procesy. W związku z tym przeprowadziliśmy [badanie ankietowe](#) i zapytaliśmy wszystkie unijne instytucje, w jaki sposób zmieniły dotychczasowe rozwiązania bądź stworzyły nowe procesy przetwarzania wskutek COVID 19. Badanie zawierało pytania dotyczące nowych procesów przetwarzania stosowanych przez te instytucje; ich informatycznych narzędzi wprowadzonych lub usprawnionych, aby umożliwić telepracę; oraz nowych procesów przetwarzania wprowadzonych przez unijne instytucje odpowiedzialne za zadania związane ze zdrowiem publicznym. Wyniki badania – udostępnione inspektorom ochrony danych z unijnych instytucji, a następnie opinii publicznej – zostaną wykorzystane na potrzeby aktualizacji istniejących wytycznych EIOD lub opracowania nowych wytycznych, w zależności od przebiegu pandemii i kontynuacji nowych praktyk po jej zakończeniu.

Uznaliśmy także, że należy zorganizować szkolenie z korzystania z mediów społecznościowych, narzędzi pracy zdalnej i innych narzędzi ICT używanych przez instytucje UE, ze względu na zwiększenie użycia tych narzędzi w komunikacji wewnętrznej i ze swoimi odbiorcami w czasie pandemii. Podczas sesji szkoleniowych podkreślaliśmy, że przy ocenie skutków dla ochrony danych i przyjmowaniu narzędzi niezbędnych do zapewnienia ochrony prywatności osób fizycznych media społecznościowe i narzędzia do prowadzenia wideokonferencji należy traktować jak każde inne narzędzie informatyczne. W tym kontekście EIOD regularnie sprawdzał zgodność z unijnymi zasadami ochrony danych.

1.3.

Nadzór nad przestrzenią wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości

W 2021 r. EIOD nadal nadzorował organy i agencje uczestniczące w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, która obejmuje różne obszary polityki: od zarządzania zewnętrznymi granicami Unii Europejskiej po współpracę wymiarów sprawiedliwości w sprawach cywilnych i karnych. Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości uwzględnia także politykę azylową i imigracyjną, współpracę policyjną i walkę z przestępczością, np. terroryzmem, przestępczością zorganizowaną, handlem ludźmi i narkotykami.

Nadzór nad Europolem

Wśród naszych prac w ramach przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości należy zwrócić uwagę na działalność nadzorczą dotyczącą przetwarzania danych osobowych przez [Europol](#), Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania.

W szczególności nadzorowaliśmy Europol w zakresie wykorzystywanych przez tę agencję narzędzi uczenia maszynowego; te działania rozpoczęliśmy w 2019 r. Zgodnie z naszą strategią koncentrowaliśmy się i nadal koncentrujemy się na wykorzystaniu danych operacyjnych w celu tworzenia – w tym zasilania, testowania, walidacji i stosowania – modeli uczenia maszynowego na potrzeby nauki o danych. Nasze działania nadzorcze obejmowały postępowanie z własnej inicjatywy, po uprzednich konsultacjach uruchomionych w lutym 2021 r. W następstwie tego postępowania wydaliśmy opinię z 21 zaleceniami, które Europol powinien

zastosować, aby uniknąć ewentualnych naruszeń rozporządzenia w sprawie Europolu. W tej opinii zasugerowaliśmy zwłaszcza, aby Europol ustanowił ramy zarządzania wewnętrznego. Dzięki temu Europol w trakcie tworzenia modeli uczenia maszynowego ma rozpoznawać ryzyka dla podstawowych praw i wolności wynikające ze stosowania tych innowacyjnych technologii, nawet jeśli przy aktualnym stanie rozwoju technologii nie zawsze jest w stanie łagodzić wszystkie te ryzyka. Rozwój i wykorzystanie takich modeli były także jednym z tematów rocznej kontroli Europolu we wrześniu 2021 r. Kontrola objęła proces tworzenia narzędzia uczenia maszynowego Europolu oraz związany z nim proces oceny zagrożeń dla ochrony danych.

Kolejna ważna część naszych prac w 2021 r. odnosiła się do postępowania w sprawie przetwarzania przez Europol dużych zbiorów danych; postępowanie rozpoczęło się w 2019 r. W grudniu 2021 r. postanowiliśmy użyć naszych uprawnień naprawczych i wydać [nakaz](#) – formalnie przekazany Europolowi w dniu 3 stycznia 2022 r. – aby Europol usunął dane dotyczące osób fizycznych niezwiązane w żaden ustalony sposób z działalnością przestępczą (klasyfikacja osób, których dane dotyczą). Dokładnie rzecz ujmując, nakładamy 6-miesięczny okres przechowywania, aby Europol przefiltrował i wybrał odpowiednie dane osobowe, oraz 12-miesięczny okres na wdrożenie decyzji EIOD. Ta decyzja następuje po tym, jak EIOD we wrześniu 2020 r. napomniął Europol za trwałe przechowywanie dużych ilości danych bez klasyfikacji osób, których dane dotyczą, ponieważ stanowi to zagrożenie dla praw podstawowych osób fizycznych.

Nadzór nad Eurojustem

W 2021 r. EIOD wciąż ściśle współpracował z inspektorem ochrony danych i innymi pracownikami operacyjnymi [Eurojustu](#) (Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych) poprzez przekazywanie im w razie konieczności nieformalnych porad.

Po przyjęciu [umowy o handlu i współpracy między Zjednoczonym Królestwem a UE](#) przyczyniliśmy się do udoskonalenia relacji między Eurojustem a właściwymi organami brytyjskimi. EIOD udzielał porad dotyczących praktycznych kwestii związanych z ochroną danych oraz wydawał opinie w sprawie ustaleń roboczych między Eurojustem a brytyjskim Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

Nasz pierwszy audyt w zakresie ochrony danych dotyczący działań Eurojustu w tym obszarze, początkowo zaplanowany na 2020 r. i odroczony z powodu pandemii, miał miejsce w październiku 2021 r. Przeprowadzony przez EIOD audyt koncentrował się na przetwarzaniu przez Eurojust operacyjnych danych osobowych oraz zawierał analizę przekazywania danych w stosunkach zewnętrznych tej agencji; funkcjonowania rejestru antyterrorystycznego i bezpieczeństwa danych; oraz zwłaszcza wykorzystania i efektywności zautomatyzowanego systemu zarządzania sprawami Eurojustu. Po wizycie EIOD na miejscu w ramach tego audytu ustaliliśmy, że ogólnie zgodność Eurojustu z zasadami ochrony danych jest zadowalająca i nie występują żadne kwestie o krytycznym znaczeniu w tym obszarze.

Nadzór nad Prokuraturą Europejską

Prokuratura Europejska (EPPO), niezależny organ europejski z uprawnieniami do prowadzenia dochodzeń i ścigania przestępstw przeciwko interesom finansowym UE, rozpoczęła działalność w czerwcu 2021 r.

W tym kontekście nasze prace i działania w 2021 r. skupiały się na wspieraniu EPPO w formowaniu się tego organu przed rozpoczęciem działalności. Na potrzeby skutecznej współpracy odbyło się spotkanie Europejskiego Inspektora Ochrony Danych i Europejskiej Prokurator Generalnej – Laury Kövesi – w celu omówienia bieżącej i przyszłej współpracy.

Nadzór nad Frontexem

W 2021 r. wspieraliśmy także działania Frontexu, Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, której celem jest skuteczne zarządzanie europejskimi granicami.

Udzielaliśmy wskazówek dotyczących działań Frontexu w zakresie pomagania państwom członkowskim UE w sytuacji, gdy powracający migranci – którzy nie spełniają warunków pozostania w UE – są odsyłani do swojego kraju pochodzenia. W szczególności przekazaliśmy porady na temat technicznych narzędzi stosowanych przez Frontex i państwa członkowskie UE w tym kontekście oraz porady w zakresie przekazywania przez Frontex danych osobowych o takich migrantach do państw spoza UE.

Więcej informacji o działaniach EIOD w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości można znaleźć w rozdziale 4: Nadzór nad przestrzenią wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

1.4.

Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy

Jak określono w strategii [EIOD na lata 2020–2024](#), cenimy inicjatywy, w których dane powstałe w Europie przekładają się na wartość dla europejskich przedsiębiorstw i mieszkańców oraz są przetwarzane z poszanowaniem europejskich wartości – to ma kształtować bezpieczniejszą przyszłość cyfrową. Jeśli chodzi o inne przykłady, przedstawione w sprawozdaniu rocznym za 2021 r., nasze starania są widoczne w opiniach wydanych w odniesieniu do szeregu unijnych inicjatyw legislacyjnych, które mają wpływ na ochronę danych osobowych osób fizycznych.

Akt o rynkach cyfrowych i akt o usługach cyfrowych

W lutym 2021 r. EIOD opublikował dwie opinie: jedna dotyczyła unijnego [aktu o rynkach cyfrowych](#), a druga – unijnego [aktu o usługach cyfrowych](#).

Z zadowoleniem przyjęliśmy wniosek dotyczący aktu o usługach cyfrowych, który ma na celu promowanie przejrzystego i bezpiecznego środowiska internetowego. Zaleciliśmy wprowadzenie dodatkowych środków, aby lepiej chronić osoby fizyczne w przypadku moderowania treści, ukierunkowanych reklam internetowych i systemów rekomendacji wykorzystywanych na platformach internetowych, np. w mediach społecznościowych i na platformach handlowych.

Jeśli chodzi o akt o rynkach cyfrowych, podkreśliliśmy istotne znaczenie wspierania konkurencyjnych rynków cyfrowych, tak aby osoby fizyczne miały szeroki wybór internetowych platform i usług, z których mogą korzystać.

Sztuczna inteligencja

W czerwcu 2021 r. razem z Europejską Radą Ochrony Danych ([EROD](#)), wydaliśmy [wspólną opinię](#) na temat wniosku Komisji Europejskiej dotyczącego aktu w sprawie sztucznej inteligencji. Mając na względzie prawo do prywatności i bezpieczeństwo osób fizycznych, wezwaliśmy do

ogólnego zakazu stosowania sztucznej inteligencji do automatycznego rozpoznawania ludzkich cech w przestrzeni publicznej.

Strategia Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa cybernetycznego

W marcu 2021 r. wydaliśmy opinię w sprawie unijnego legislacyjnego wniosku dotyczącego dyrektywy NIS 2.0, która ma zastąpić istniejącą dyrektywę w sprawie bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych (NIS) i jest elementem europejskiej strategii bezpieczeństwa cybernetycznego. W naszej opinii podkreślamy, że zasadnicze znaczenie ma uwzględnienie ochrony prywatności i danych w proponowanej dyrektywie i wszystkich przyszłych inicjatywach wynikających z powyższej strategii. Umożliwi to przyjęcie całościowego podejścia przy zarządzaniu zagrożeniami dla cyberbezpieczeństwa i zabezpieczeniu danych osobowych osób fizycznych.

Unijne cyfrowe zaświadczenie COVID

W kwietniu 2021 r., wraz z EROD, przyjęliśmy wspólną opinię w sprawie wniosku dotyczącego unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID. Celem unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID jest ułatwienie korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się w UE w czasie pandemii koronawirusa poprzez ustanowienie wspólnych ram wydawania, weryfikacji i uznawania interoperacyjnych zaświadczeń zawierających informacje o szczepieniu, testach i wyzdrowieniu w kontekście COVID 19.

W tej wspólnej opinii wezwaliśmy współprawodawców do zapewnienia, aby zaświadczenie było w pełni zgodne z unijnymi przepisami o ochronie danych osobowych. Podkreśliliśmy, że korzystanie z unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID nie może w żaden sposób skutkować bezpośrednią lub pośrednią dyskryminacją osób fizycznych i musi być w pełni zgodne z podstawowymi zasadami konieczności, proporcjonalności i skuteczności.

1.5.

Wzrost liczby konsultacji w sprawie aktów ustawodawczych

Od czasu wejścia w życie rozporządzenia o ochronie danych dotyczącego instytucji UE – [rozporządzenia \(UE\) 2018/1725](#) – liczba konsultacji w sprawie aktów ustawodawczych znacznie wzrosła.

W 2021 r. EIOD udzielił odpowiedzi w ramach 88 formalnych konsultacji w sprawie aktów ustawodawczych, w porównaniu z 27 w roku 2020. Wśród tych 88 konsultacji było 12 opinii i 76 formalnych uwag, a także 5 wspólnych uwag wydanych wspólnie z EROD.

Ten gwałtowny wzrost można wytłumaczyć kilkoma czynnikami.

Pojawiło się więcej inicjatyw ustawodawczych obejmujących przepisy, które mają wpływ na ochronę praw i wolności osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych. W związku z tym więcej unijnych instytucji i organizacji zwróciło się do EIOD o konsultacje w sprawie aktów ustawodawczych.

Wskazany wzrost jest spowodowany także wzmocnieniem konsultacyjnej roli EIOD wynikającej z [art. 42](#) rozporządzenia (UE) 2018/1725, w którym określono wyraźny obowiązek pozytywny, aby Komisja Europejska konsultowała się z EIOD w zakresie wniosków w sprawie aktów ustawodawczych oraz innych wniosków mających wpływ na ochronę praw i wolności osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych.

Ponadto w działach Komisji Europejskiej wzrasta świadomość kwestii związanych z ochroną danych. Ta rosnąca świadomość wynika zarówno z działań informacyjnych podejmowanych przez EIOD, jak i z wyjaśnień przekazywanych wewnątrz Komisji Europejskiej.

W 2021 r. wydano szereg istotnych opinii EIOD zwłaszcza w odniesieniu do trzech tematów: platformy cyfrowe, usługi finansowe oraz wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne.

Tematy opinii wydanych wspólnie z EROD obejmują na przykład sztuczną inteligencję, unijne cyfrowe zaświadczenie COVID i standardowe klauzule umowne.

Nasze najważniejsze uwagi formalne wydane w 2021 r. dotyczą m.in. wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych oraz pakietu Europejska Unia Zdrowotna.

Więcej informacji o konsultacjach w sprawie aktów ustawodawczych przeprowadzonych przez EIOD w 2021 r. można znaleźć w rozdziale 6: Konsultacje w sprawie aktów ustawodawczych.

1.6.

Pisma procesowe i wystąpienia przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej

W 2021 r. EIOD uczestniczył w trzech rozprawach przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w odniesieniu do różnych kwestii. Nasze interwencje w sprawach aktualnie rozpatrywanych przed TSUE są prowadzone w jeden z konkretnych sposobów realizacji naszych zadań doradczych. W ramach tych interwencji możemy wskazać określone kwestie związane z ochroną danych, aby zapewnić poszanowanie podstawowych praw osób fizycznych w zakresie ochrony prywatności i danych.

Dane dotyczące przelotu pasażera

W lipcu 2021 r. EIOD odpowiedział na pytania TSUE wymagające odpowiedzi na piśmie oraz złożył ustne wyjaśnienia na spotkaniu wyjaśniającym w sprawie dotyczącej ważności i interpretacji [unijnej dyrektywy 2016/681](#) w sprawie wykorzystywania danych dotyczących przelotu pasażera (danych PNR) – które obejmują dane rezerwacji pasażerów podróżujących – w celu zapobiegania przestępstwom terrorystycznym i poważnej przestępczości, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie i ich ścigania ([sprawa C-817/19](#)).

Skarżącym przed belgijskim trybunałem konstytucyjnym, który przekazał tę sprawę, była Ligue des droits humains. Ta belgijska organizacja pozarządowa twierdziła, że belgijska ustawa dotycząca danych PNR, którą dokonano transpozycji dyrektywy w sprawie danych PNR, bezprawnie narusza prawo osób fizycznych do prywatności i ich prawo do ochrony danych osobowych. Skarżący uważał zwłaszcza, że przewidziane w tej

ustawie procesy przetwarzania danych osób fizycznych nie są konieczne i proporcjonalne w świetle kryteriów określonych w prawie o ochronie danych.

Podczas spotkania wyjaśniającego EIOD podkreślił konieczność, aby skuteczne zabezpieczenia łagodziły ryzyka wynikające z przetwarzania danych PNR, przy uwzględnieniu ich dużej skali oraz systematycznego i ingerującego charakteru. EIOD wyraził także wątpliwości co do zgodności przetwarzania danych PNR dotyczących lotów wewnątrzunijnych i innych wewnątrzunijnych transgranicznych środków transportu publicznego z Traktatami i Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej.

Zatrzymywanie danych

We wrześniu 2021 r. EIOD uczestniczył w dwóch rozprawach TSUE w sprawach dotyczących zatrzymywania danych.

Pierwsza z nich odnosiła się do zgodności niemieckich i irlandzkich przepisów w zakresie zatrzymywania danych osobowych w celu egzekwowania prawa z art. 15 [dyrektywy o prywatności i łączności elektronicznej](#), który określa ograniczenia praw osób fizycznych do prywatności i ochrony danych osobowych w łączności elektronicznej (C-793/19, C-794/19 i C-140/20).

W czasie rozprawy EIOD powtórzył, że można określić jasne i dokładne przepisy uwzględniające ograniczony, lecz skuteczny system zatrzymywania i udostępniania danych o ruchu i lokalizacji w łączności elektronicznej, w tym danych użytkowników, które na pierwszy rzut oka nie mają obiektywnego związku z przyjętym celem, w sposób zgodny z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej oraz że zatrzymywanie danych i dostępu do przechowywanych danych nie należy rozpatrywać całkowicie osobno.

Druga rozprawa dotyczyła dwóch francuskich spraw związanych z użyciem zatrzymywanych danych w celu prowadzenia dochodzenia w zakresie wykorzystywania informacji wewnętrznych i manipulacji na rynku na [podstawie unijnej dyrektywy w sprawie nadużyć na rynku](#) oraz [rozporządzenia w sprawie nadużyć na rynku](#) (C-339/20 i C-397/20). Jedną z poruszanych kwestii było to, czy te przepisy pozwalają prawodawcy krajowemu, aby wprowadził wymóg ogólnego zatrzymywania danych osobowych w celu umożliwienia właściwym organom dostępu do tych danych przy prowadzeniu dochodzeń w zakresie wykorzystywania informacji wewnętrznych i manipulacji na rynku.

Na rozprawie EIOD zajął stanowisko, że celem powyższych przepisów nie jest ustanowienie podstawy prawnej zatrzymywania danych.

Przeciwdziałanie praniu pieniędzy

W październiku 2021 r. EIOD wziął udział w posiedzeniu TSUE w sprawie dotyczącej [unijnej dyrektywy 2018/843](#) w sprawie zapobiegania praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu (C-601/20). W szczególności posiedzenie koncentrowało się na tym, jak interpretować odpowiednie przepisy tej dyrektywy UE dotyczące systemu publicznego dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych oraz czy ta interpretacja jest zgodna z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej i ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych.

Zgodnie z naszą opinią w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy opublikowaną we wrześniu 2021 r. dowodziliśmy, że dostęp opinii publicznej do informacji o beneficjentach rzeczywistych, określonych w dyrektywie, nie jest konieczny i proporcjonalny.

1.7.

Nowa inicjatywa – TechSonar

Jednym z osiągnięć EIOD w 2021 r. było uruchomienie we wrześniu nowej inicjatywy – [TechSonar](#).

Poprzez nasz raport TechSonar chcemy przewidywać tendencje w zakresie nowych technologii i lepiej zrozumieć ich rozwój w przyszłości, zwłaszcza ich potencjalne skutki dla ochrony danych i prywatności osób fizycznych.

Ta nowa inicjatywa jest następstwem pewnych przemysłów w obrębie EIOD. Pandemia COVID 19, jako jeden z czynników, przyspieszyła postęp technologiczny: pojawiły się nowe technologie i narzędzia. Często nie zdajemy sobie sprawy z faktycznego głównego przeznaczenia takich technologii do czasu, aż są one zastosowane w konkretnym kontekście. Dopiero wtedy jesteśmy w stanie zrozumieć, jaką wartość i jakie zagrożenia one niosą ze sobą dla społeczeństwa. W tym zamierzeniu EIOD jest głęboko przekonany, że trzeba działać z wyprzedzeniem, to znaczy, że – zamiast reagować na nowe, powstające technologie, gdy ich wartość dodana i zagrożenia dla społeczeństwa są już określone – powinniśmy przewidywać ich rozwój. Dzięki temu możliwe będzie dopilnowanie, aby te technologie były tworzone, od najwcześniejszych

etapów ich opracowywania, zgodnie z prawami podstawowymi osób fizycznych, w tym prawem do prywatności i prawem do ochrony danych.

W tym kontekście TechSonar jest procesem, którego celem jest wzmocnienie możliwości EIOD w zakresie stałej analizy dostępnych technologii, aby wskazywać trendy technologiczne przewidywane na kolejny rok.

Dzięki Tech Sonar jesteśmy w stanie i będziemy nadal ustalać, które technologie warto obecnie monitorować, aby przygotować się na bardziej zrównoważoną przyszłość cyfrową ze skutecznym zagwarantowaniem ochrony danych osobowych.

W naszym pierwszym raporcie TechSonar z 2021 r. nasz zespół wewnętrznych ekspertów postanowił zbadać sześć następujących przewidywanych trendów technologicznych: inteligentne świadectwa szczepienia; dane syntetyczne; cyfrowa waluta banku centralnego; technologia Just walk out; ciągła weryfikacja biometryczna; cyfrowe leczenie.

Więcej informacji o TechSonar i pracach EIOD w obszarze technologii i prywatności można znaleźć w rozdziale 5: Technologie i prywatność.

1.8.

Zasoby ludzkie, budżet i administracja

Przez cały rok 2021 Dział Zasobów Ludzkich, Budżetu i Administracji (HRBA) EIOD obsługiwał zespoły zarządcze i operacyjne EIOD. Dążył przez to do zapewnienia, aby te zespoły miały odpowiednie zasoby i narzędzia finansowe, ludzkie i administracyjne do osiągnięcia celów określonych w [strategii EIOD na lata 2020–2024](#).

Zarządzanie pandemią COVID 19

Jedną z prac i inicjatyw prowadzonych przez dział HRBA w 2021 r. było wprowadzenie wewnętrznej strategii stopniowego i bezpiecznego powrotu do siedziby EIOD, w zgodzie z belgijskimi środkami związanymi z COVID 19 oraz środkami przyjętymi przez inne instytucje UE. W związku z tym dział HRBA przygotował powrót do biur EIOD etapowo w trakcie przebiegu pandemii, przy zastosowaniu określonej organizacji pracy i przestrzeganiu przepisów dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa.

Dobrostan w miejscu pracy

Jako organizacja skupiamy się na wywieraniu pozytywnego wpływu na naszą społeczność. Jedną z naszych podstawowych wartości jest szacunek dla osób, w tym naszych pracowników. Aby tworzyć pozytywne, przychylne i bezpieczne środowisko pracy, dział HRBA kontynuował szereg inicjatyw, rozpoczętych już w 2021 r., i dążył do wysokiego poziomu dobrostanu wśród pracowników EIOD, poprzez ścisłą współpracę z koordynatorem EIOD ds. dobrostanu.

Nabór ekspertów z zakresu ochrony danych

Jednym z priorytetów określonych w strategii EIOD na lata 2020–2024 jest inwestowanie w zarządzanie wiedzą w celu zapewnienia najwyższej jakości naszej pracy oraz pozyskiwanie zróżnicowanego, interdyscyplinarnego i utalentowanego personelu. W związku z tym w roku 2021 nasze starania koncentrowały się na naborze ekspertów z zakresu ochrony danych, którzy sprostają potrzebom EIOD.

Dostosowanie naszych warunków pracy

Wobec zmian w naszym środowisku pracy spowodowanych pandemią oraz zastosowania telepracy w pełnym wymiarze czasowym musieliśmy dogłębnie zastanowić się nad dostosowaniem naszych warunków pracy. Przeanalizowaliśmy takie czynniki jak czas pracy, praca hybrydowa i telepraca za granicą. Dział HRBA rozpoczął tę analizę i zaproponuje nowe zasady, które będą omawiane i uzgadniane z naszym komitetem pracowniczym. Te zasady mają być przyjęte do połowy 2022 r.

Dalsza perspektywa: utworzenie Europejskiego Domu Ochrony Danych

Po odejściu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich pod koniec października 2021 r. EIOD i EROD stały się jedynymi użytkownikami swojej obecnej siedziby w Brukseli. Dzięki temu mogliśmy zacząć tworzyć z tej siedziby „Europejski Dom Ochrony Danych”, aby stała się ona unijnym centrum ochrony prywatności i danych z biurem w Brukseli. Realizację tego projektu rozpoczęto w 2021 r. i będzie on kontynuowany przez cały 2022 r.

Więcej informacji znajduje się w rozdziale 12: Zasoby ludzkie, budżet i administracja.

1.9.

Działania komunikacyjne EIOD

W dalszym ciągu wzrasta zainteresowanie i zaangażowanie społeczeństwa w zakresie ochrony danych oraz rozwija się działalność organów ochrony danych (OOD), zwłaszcza w świetle nasilającej się cyfryzacji codziennego życia osób fizycznych. Ludzie są bardziej świadomi swojego śladu cyfrowego i znaczenia ochrony danych osobowych i są zaniepokojeni tymi kwestiami. W związku z tym Sekcja ds. Informacji i Komunikacji EIOD (Sekcja I&C) ma na celu zapewnienie, aby działania i przekaz EIOD docierały do odpowiednich odbiorców we właściwym czasie.

Rola Sekcji I&C, utwierdzona w [strategii EIOD na lata 2020–2024](#), polega na wyjaśnianiu i promowaniu działalności EIOD. Z tego wynika nasze dążenie do tego, aby kwestie ochrony danych, zwłaszcza możliwy wpływ procesów i technologii przetwarzania na osoby fizyczne i ich dane osobowe, były bardziej przystępne dla szerokiego grona odbiorców, poprzez przekazywanie informacji o bieżących pracach EIOD zrozumiałym językiem i za pośrednictwem odpowiednich narzędzi komunikacji.

W tym celu nasze prace w 2021 r. skupiały się na tworzeniu i unowocześnianiu identyfikacji wizualnej EIOD. Nasza nowa identyfikacja organizacyjna ma odzwierciedlać rolę EIOD jako światowego lidera w obszarze ochrony danych i prywatności, nie tylko w UE, ale także poza jej granicami, oraz wytyczać nową erę w historii EIOD, który bardziej skupi się na kształtowaniu bezpieczniejszej przyszłości cyfrowej.

Sekcja I&C poświęca znaczną część czasu i starań na promowanie działalności EIOD za pośrednictwem trzech uznanych kanałów mediów społecznościowych: Twitter, LinkedIn i YouTube. Można tu wymienić tworzenie w mediach społecznościowych kampanii poświęconych określonym tematom, promowanie udziału Inspektora w ważnych wydarzeniach i inne działania. Ponadto w dalszym ciągu tworzyliśmy i zamieszczaliśmy treści na stronie internetowej EIOD. Są wśród nich na przykład broszury informacyjne, nasz stale rozwijający się newsletter, posty na blogu dotyczące różnych tematów oraz komunikaty prasowe EIOD.

Więcej informacji znajduje się w rozdziale 11: Działania komunikacyjne EIOD.

1.10.

Kluczowe wskaźniki efektywności

EIOD korzysta z szeregu kluczowych wskaźników efektywności (KPI), które są pomocne w monitorowaniu jego wyników w świetle głównych celów określonych w strategii EIOD. Dzięki nim EIOD ma w razie konieczności możliwość dostosowania działań oraz zwiększenia wpływu swojej pracy i efektywności wykorzystania zasobów.

Poniższa tabela kluczowych wskaźników efektywności zawiera krótki opis każdego wskaźnika i wyniki na dzień 31 grudnia 2021 r. Wyniki te mierzy się w stosunku do początkowych celów lub w porównaniu z wynikami z poprzedniego roku wykorzystywanymi jako wskaźnik. Poniższy zestaw wskaźników został częściowo zrewidowany pod koniec 2020 r., aby zapewnić dopasowanie wyników efektywności do zmian w działalności EIOD.

W 2021 r. osiągnęliśmy lub przekroczyliśmy – w niektórych przypadkach znacznie – wyznaczone cele dla ośmiu z dziewięciu kluczowych wskaźników efektywności, przy czym wartość jednego wskaźnika – KPI 8 dotyczącego stopnia obsadzenia stanowisk przewidzianych w planie zatrudnienia – była tylko nieznacznie poniżej wyznaczonego celu.

Te wyniki wyraźnie pokazują, że osiągnęliśmy pozytywne rezultaty we wdrażaniu naszych strategicznych celów przez cały rok, pomimo trudnych okoliczności, w których EIOD nadal musi działać w kontekście pandemii COVID 19.

KLUCZOWE WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI (KPI)		Wyniki na 31.12.2021 r.	Cel na 2021 r.
KPI 1 Wskaźnik wewnętrzny	Liczba inicjatyw, w tym publikacji, dotyczących monitorowania i promowania technologii zwiększających ochronę prywatności i danych, zorganizowanych lub współorganizowanych przez EIOD	16 inicjatyw	10 inicjatyw
KPI 2 Wskaźnik wewnętrzny i zewnętrzny	Liczba działań ukierunkowanych na międzydyscyplinarne rozwiązania w zakresie polityki (wewnętrzne i zewnętrzne)	8 działań	8 działań
KPI 3 Wskaźnik wewnętrzny	Liczba spraw rozpatrywanych w kontekście współpracy międzynarodowej (Porozumienie w sprawie zamówień rządowych, Rada Europy, OECD, Światowa Sieć Egzekwowania Przepisów o Ochronie Prywatności, wiosenna konferencja, organizacje międzynarodowe), w które EIOD wniósł znaczący wkład w postaci pisemnych opracowań	17 spraw	5 spraw
KPI 4 Wskaźnik zewnętrzny	Liczba akt, w przypadku których EIOD wystąpił w charakterze głównego sprawozdawcy, sprawozdawcy lub członka zespołu sporządzającego dokumentację w kontekście EROD	23 przypadki	5 przypadków
KPI 5 Wskaźnik zewnętrzny	Liczba opinii na podstawie art. 42 oraz wspólnych opinii EIOD-EROD wydanych na wniosek Komisji Europejskiej o konsultacje w sprawie aktów ustawodawczych	17	Punktem odniesienia jest poprzedni rok

KPI 6 Wskaźnik zewnętrzny	Liczba audytów/wizyt przeprowadzonych fizycznie lub zdalnie	4 audyty + 1 wizyta 43 zainteresowane instytucje UE	3 różne audyty/wizyty 30 zainteresowanych instytucji UE
KPI 7 Wskaźnik zewnętrzny	Liczba obserwujących konta EIOD w mediach społecznościowych	Twitter: 25 826 LinkedIn: 49 575 YouTube: 2 438	Wyniki za poprzedni rok + 10%
KPI 8 Wskaźnik wewnętrzny	Stopień obsadzenia stanowisk przewidzianych w planie zatrudnienia	88%	90%
ICP 9 Wskaźnik wewnętrzny	Wykonanie budżetu	86,12%	80%

KONTAKT Z UE

Osobisty

Na całym terytorium Unii Europejskiej funkcjonują setki Punktów Informacji Europejskiej Europe Direct. Adres najbliższego punktu można znaleźć na stronie: https://europa.eu/european-union/contact_pl

Telefoniczny lub mailowy

Europe Direct udziela odpowiedzi na pytania dotyczące Unii Europejskiej. Z serwisem informacyjnym można się skontaktować

- pod bezpłatnym numerem telefonu: 00 800 6 7 8 9 10 11 (niektórzy operatorzy mogą naliczać opłaty za te połączenia),
- pod standardowym numerem telefonu: +32 22999696 lub
- pocztą elektroniczną za pośrednictwem strony: https://europa.eu/european-union/contact_pl

Skąd czerpać informacje o UE

Przez internet

Informacje o Unii Europejskiej we wszystkich językach urzędowych UE są dostępne w portalu Europa: https://europa.eu/european-union/index_pl

Publikacje UE

Bezpłatne i odpłatne publikacje UE można pobrać lub zamówić na stronie: <https://publications.europa.eu/pl/publications>

Większą liczbę egzemplarzy bezpłatnych publikacji można otrzymać, kontaktując się z serwisem Europe Direct lub z lokalnym centrum informacyjnym (zob. https://europa.eu/european-union/contact_pl).

Prawo UE i powiązane dokumenty

Informacje prawne UE, w tym wszystkie unijne akty prawne przyjęte od 1952 r. przetłumaczone na wszystkie języki urzędowe Unii, są dostępne w portalu EUR-Lex pod adresem: <http://eur-lex.europa.eu>

Otwarte dane UE

Portal Otwartych Danych UE (<http://data.europa.eu/euodp/pl>) umożliwia dostęp do zbiorów danych pochodzących z UE. Dane można bezpłatnie pobierać i wykorzystywać do celów komercyjnych i niekomercyjnych.

Twitter:

@EU_EDPS

LinkedIn:

EDPS

YouTube:

European Data Protection Supervisor

Urząd Publikacji
Unii Europejskiej

EDPS